

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA/Jaosto

Syrjintäolettama, erot tosiasiallisissa olosuhteissa

Diaarinumero: 85/2015

Antopäivä: 30.8.2017

Hakija katsoi tulleen syrjityksi kansalaisuuden perusteella, kun häntä ei hyväksytty auktorisoiduksi patentti-, tavaramerkki- ja mallioikeusasiamieheksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että erot ihmisten tosiasiallisissa olosuhteissa, toiminnassa tai menettelytavoissa eivät ole laissa tarkoitettua syrjintää. Lautakunta katsoi, ettei asiassa ole syntynyt perusteltua olettamaa siitä, että syrjinnän kieltoa olisi rikottu ja hylkäsi hakemuksen.

(Lainvoimainen)

Asian tausta

Hakija on teollisoikeusasiamieslautakunnalle 3.7.2014 saapuneessa hakemuksessa hakenut auktorisoiduksi patentti-, tavaramerkki- ja mallioikeusasiamiehistä annetun lain 23 §:n siirtymäsäännöksen perusteella. Lain 23 §:n 2 momentin mukaan luonnollinen henkilö, joka on lain voimaan tullessa ollut merkittynä Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) pitämään patenttiasiamiesrekisteriin, voidaan auktorisoida, vaikka hän ei ole suorittanut 2 §:ssä tarkoitettua asiamiestutkintoa. Auktorisoida voidaan myös luonnollinen henkilö, joka on hoitanut PRH:n käsiteltäviin kuuluvia tavaramerkki- tai mallioikeusasioita vähintään kahden viimeksi ennen lain voimaantuloa kuluneen vuoden ajan, vaikka ei ole suorittanut mainittua asiamiestutkintoa.

Teollisoikeusasiamieslautakunta on 19.9.2014 hylännyt hakijan hakemuksen auktorisoiduksi patentti-, tavaramerkki- ja mallioikeusasiamiehistä annetun lain 23 §:n 2 momentin perusteella. Hakija ei ollut lain voimaan tullessa eli 1.7.2014 merkittynä PRH:n pitämään patenttiasiamiesrekisteriin. Lisäksi teollisoikeusasiamieslautakunta katsoi, että hakija ei ollut toimittanut riittävää selvitystä siitä, että hänellä olisi siirtymäsäännöksessä edellytettyä kokemusta asioinnista PRH:n kanssa ja kansallisen järjestelmän tuntemusta.

Teollisoikeusasiamieslautakunnalle toimitettu muukaan selvitys ei osoittanut, että hakija olisi hoitanut PRH:n käsiteltäviin kuuluvia tavaramerkki- tai mallioikeusasioita vähintään kahden viimeksi ennen lain voimaan tuloa kuluneen vuoden ajan. Hakemus hylättiin myös teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 5 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, koska hakija ei ollut toimittanut lautakunnalle todistusta siitä, ettei hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu.

Hakija ei ollut hakenut muutosta oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen hallinto-oikeudelta.

Hakijan vaatimukset

Hakija vaatii, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta kieltää Patentti- ja rekisterihallitusta/teollisoikeusasiamieslautakunnan lakimiessihteeriä syrjimästä hakijaa hänen kansalaisuutensa perusteella. Hakija vaatii uhkasakon asettamista kiellon tehosteeksi.

Hakijan perustelut

Teollisoikeusasiamieslautakunta oli kiinnittänyt huomiota vain siihen, mitä hakija oli tehnyt Suomessa omalla alallaan. Hakijalla oli kuitenkin enemmän kokemusta omalta alaltaan muista EU-maista kuin Suomesta. Tämä kokemus tuli asiaa arvioitaessa ottaa huomioon. Kun se huomioidaan, on ilmeistä, että hakijalla on tehtävään tarvittava kokemus.

Vastaaajan vastaus

Vastaaaja kiistää syrjineensä hakijaa.

Vastaaajan perustelut

Teollisoikeusasiamieslautakunta katsoo, ettei se ole ratkaisussaan syrjinyt hakijaa kansalaisuuden, asuinpaikan tai työkokemuksen vuoksi. Hakijan hakemuksen hylkääminen on perustunut siihen, ettei hakija täyttänyt siirtymäsäännöksen 23 §:n 2 momentin mukaisia edellytyksiä.

Esittelijän esitys

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta hylkää hakemuksen.

Perustelut

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta tulkitsee hakemuksen kohdistuvan teollisoikeusasiamieslautakunnan menettelyyn siltä osin kuin se on hylännyt hakijan hakemuksen auktorisoiduksi asiamieheksi.

Yhdenvertaisuuslakia (1325/2014) sovelletaan sen 2 §:n 1 momentin mukaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa. Yhdenvertaisuuslain 8 §:n mukaan syrjintä on muun ohella kielletty kansalaisuuden perusteella.

Välittömänä syrjintänä pidetään yhdenvertaisuuslain 10 §:n mukaan sitä, että jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa.

Välillisenä syrjintänä pidetään yhdenvertaisuuslain 13 §:n mukaan sitä, että näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

Yhdenvertaisuuslain 28 §:n mukaan vireillepanijan on syrjintää tai vastatoimia koskevaa asiaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa käsiteltäessä esitettävä selvitystä seikoista, joihin vaatimus perustuu. Pelkkä väite tai epäily syrjinnän tai vastatoimien kiellon rikkomisesta ei riitä syrjintäoletaman syntymiseen.

Teollisoikeusasiamieslautakunta on hylännyt hakijan hakemuksen edellä selostetulla tavalla teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 23 §:n 2 momentin perusteella, kun hakija ei ole mainitussa säännöksessä edellytetyllä tavalla ollut 1.7.2014 merkittynä PRH:n pitämään patenttiasiamiesrekisteriin eikä toimittanut riittävää selvitystä siitä, että hänellä olisi siirtymäsäännöksessä edellytettyä kokemusta asioinnista PRH:n kanssa ja kansallisen järjestelmän tuntemusta, tai että hakija olisi hoitanut PRH:n käsiteltäviin kuuluvia tavaramerkki- tai mallioikeusasioita vähintään kahden viimeksi ennen lain voimaan tuloa kuluneen vuoden ajan. Edelleen hakija ei ollut toimittanut lautakunnalle todistusta siitä, ettei hänen toimintakelpoisuuttaan ollut rajoitettu.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että erot ihmisten tosiasiallisissa olosuhteissa, toiminnassa tai menettelytavoissa eivät ole laissa tarkoitettua syrjintää. Lautakunta katsoo, ettei asiassa ole syntynyt perusteltua olettamaa siitä, että syrjinnän kieltä olisi rikottu. Tällä perusteella hakemus on hylättävä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätös

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen.

Lainkohdat

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 2 §, 8 §, 10 §, 13 §, 28 §

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (22/2014) 23 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakuohjaus liitteenä.